

ĎÁBLÍK

Elektronický zpravodaj pro členy a přátele Cally • Číslo 225 • Vychází 26. září 2022

Milí čtenáři,

obecní volby právě skončily, tak doufám, že jste měli z čeho vybírat. Ve větších městech se začínají lepit koalice, zatímco v malých vsích bylo často už předem jasno. V těch šťastnějších vybírali voliči třeba šest zastupitelů ze sedmi kandidátů, v jiných ani to ne. Do obecního zastupitelstva se tak dostali všichni kandidáti, kteří se přihlásili, což s sebou může přinášet jistá úskalí (nejen) v ochraně životního prostředí.

V 90. letech nastala éra odtrhávání. Některé městské části i malé vsinky měly pocit, že se o ně mateřská obec nestará a samotným jim bude lépe. Počáteční nadšení však mnohde vystřídalo zklamání a ztráta zájmu o práci v novém, často jen pětičlenném zastupitelstvu. Neuvolněný starosta má vlastní zaměstnání, úřaduje po večerech či o víkendech a bez úředního aparátu často řeší podobné problémy jako jeho kolegové ve městech. Ani uvolnění starostové nemohou rozumět veškeré problematice, o níž rozhodují, a často nemají s kým se poradit, neboť nedisponují specializovanými úředníky. Vyhovět všem požadavkům zákona a vydat jen obyčejné povolení k pokácení stromu, v němž zhodnotí „funkční a estetický stav dřeviny“ a popasují se s případnými připomínkami účastníků řízení, může být problémem i pro úředníky v menších městech. A to ještě nemluvíme třeba o takovém schvalování územního plánu, vyjádření ke správnímu řízení nebo připomínkách v procesech posuzování vlivů na životní prostředí (EIA).

I do nejmenších obcí totiž občas vtrhnou velké projekty, velcí developeři a velké peníze. Starostové ani zastupitelé pak často netuší, co vlastně mohou po investorech chtít, jaká mají práva a jakým způsobem mohou velké projekty připomínkovat. Naklonit si na svou stranu pětičlenné zastupitelstvo, v němž stačí jakýmkoli způsobem přesvědčit tři lidi, navíc bývá poměrně jednoduché. Změny územních plánů nebo připomínkování kontroverzních projektů jdou pak jako po másle, obyvatelé sousedních obcí a často i starostovi sousedé se však nestačí divit, co by jim za plotem mohlo vyrůst.

Česká republika s více než deseti miliony obyvatel eviduje na svém území 6 258 obcí. Osmimilionové Rakousko si vystačí s 2103 obcemi a městy a Polsko s 38 miliony lidí má obcí (tzv. gmin) dokonce jen 2 478. Jistěže české obce se od těch zahraničních odlišují, každému však musí být jasné, že větší obce dokážou rozhodovat kvalifikovaněji. Určitě nevolám po reformě územně správního členění, ani po násilném slučování obcí. Víím dobře, že i ve městech dochází k podezřelým změnám územních plánů a procházejí v nich developerské projekty, nad nimiž zůstává rozum stát. Jen – čistě matematicky vzato – se většina hledají mnohem snáze v malém zastupitelstvu, o jehož zasedání se málokdo dozví, a uvolněný starosta vybavený (kompetentními) úředníky by nemusel tak často vězet v potížích.

Redakce Ďáblíka vám a vašim obcím přeje do příštích čtyř let co nejvíce slušných zastupitelů, kteří budou chránit životní prostředí, kultivovat veřejný prostor a rozvíjet veřejnou diskusi.

Jiří Řehounek

V OBSAHU TAKÉ NAJDETE

Novela energetického zákona nesmí být jen prázdnou proklamací.....	str. 4-5
Pozvánky na akce.....	str. 18-22

Nepodílejte se na greenwashingové konferenci Green Deal Summit, vyzvala Klimatická koalice vládu a další instituce

V otevřeném dopise Klimatická koalice vyzvala vládu a další veřejné instituce, aby odvolali svou účast na konferenci [Green Deal Summit](#), která proběhne 26. září 2022 v Praze. Hlavním partnerem této konference je firma Shell, jedna z největších fosilních korporací na světě. Účast a spolupráce na této akci tak napomáhá legitimizovat strategii fosilních firem a vytváří dojem, že tyto firmy jsou součástí řešení klimatické krize.

Je to ale přesně naopak. Právě fosilní korporace včetně firmy Shell jsou příčinou klimatické krize a snaží se brzdit její řešení.

Mezi adresáty dopisu jsou vládní představitelé, kteří na konferenci vystupují, Hospodářské noviny, jež konferenci pořádají, Česká televize jakožto hlavní mediální partner nebo Evropská komise, která se na konferenci rovněž podílí.

Jitka Martínková z Klimatické koalice říká: *“Fosilní korporace utrácí každý rok miliony dolarů za aktivity, kterými nás chtějí přesvědčit o tom, že se zapojují do řešení klimatické krize. Jejich byznys modely ale svědčí o opačných záměrech. Už teď je v plánu vytěžit mnohem více fosilních paliv, než je slučitelné s udržením průměrného globálního oteplení na relativně bezpečné hranici 1,5 °C. Nenechme už se obelhávat!”*

Tisková zpráva Klimatické koalice

Reakce organizací Klimatické koalice na konferenci Green Deal Summit konanou 26. 9. 2022 v Praze

Adresáti:

Jaroslav Mašek - šéfredaktor Hospodářských novin

Mikuláš Bek - ministr pro evropské záležitosti

Anna Hubáčková - ministryně životního prostředí

Jozef Síkela - ministr průmyslu a obchodu

Petr Fiala - předseda vlády

Frans Timmermans - místopředseda Evropské komise

Věra Jourová - česká zástupkyně v Evropské komisi

Monika Ladmanová - vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR

Světlana Witovská - moderátorka konference, Česká televize

Petr Dvořák - ředitel České televize

Vážená paní / vážený pane,

jako platforma organizací sdružených v Klimatické koalici bychom chtěli vyjádřit naše znepokojení nad konferencí s názvem Green Deal Summit konanou 26. 9. 2022, na jejímž průběhu se podílíte. Největší byznysovou konferencí v Česku o Green Dealu totiž považujeme za jednu z nejhorších ukázek greenwashingu. Už samotný výběr partnerů je jedním z důvodů, proč výstupy z konference nelze brát příliš vážně.

Hlavními partnery Vámi podporované konference jsou totiž firmy, jejichž historie, současnost

i budoucnost jsou pevně spjaty se spalováním fosilních paliv, která jsou hlavní příčinou klimatické krize. Samotná účast hlavního partnera konference, firmy Shell, diskredituje celé téma konference. Shell má ve své historii mnoho klimatických zločinů, z nejhrošších je například totální zničení delty Nigeru těžbou ropy a s tím spojená justiční vražda aktivisty Kena Saro-Wiwy a dalších osmi Ogoniů, kteří proti praktikám Shellu protestovali.

Podle studií patří Shell mezi firmy, které v historii vypustily nejvíce emisí skleníkových plynů. Ani ve svých plánech do budoucna nepočítá Shell se zásadním snížením využívání fosilních paliv. Plánuje naopak například rozšířit těžbu plynu, a to navzdory tomu, že místní soud v Haagu loni firmě Shell nařídil snížit emise, a že v současnosti čelí Shell i další žalobě. V devadesátých letech natočil Shell dokument o vážnosti klimatické krize, rozhodl se ale tyto informace před veřejností zatajit a místo toho začal bojovat proti politice ochrany klimatu. V tom ostatně pokračuje i nadále, ve snaze budovat si image firmy, jež je zdánlivě součástí řešení klimatických změn. Interní dokumenty a komunikace však naznačují, že skutečným záměrem firmy je nechat vše při starém a dávat si přitom dobrý pozor na to, aby se firma Shell nezavázala ke snižování emisí. V této souvislosti Shell neváhá velmi cíleně klamat veřejnost.

Ani další partneři konference nepatří k těm nejzodpovědnějším. ČEZ má za sebou dlouhou historii těžby a spalování fosilních paliv, zejména uhlí, a s tím spojenou devastaci severních Čech. Společnost ČEZ má v byznysu natolik špatnou pověst, že její uhelné elektrárny nechce pojistit žádná komerční pojišťovna. ČEZ si je proto pojišťuje u organizace OIL, kterou si společně vytvořily fosilní firmy.

Komerční banka se sice v posledních měsících tváří jako ekologická banka, nicméně v březnu loňského roku poskytla gigantickou půjčku jedné z největších evropských fosilních firem - EPH Daniela Křetínského. Podle analýz tyto peníze skončí v Křetínského uhelném byznysu a budou tudíž napomáhat prohlubování klimatické krize. I další z partnerů, automobilka KIA, patří k výrazným znečišťovatelům. KIA je jedním z předních výrobců SUV automobilů, jejichž čím dál větší oblíbenost je druhou největší příčinou současného nárůstu emisí oxidu uhličitého.

Tyto firmy patří k těm, které už desítky let brzdí klimatickou politiku a v současné době se ve vlastním zájmu snaží oddálit nutný konec spalování uhlí, plynu a ropy. Jejich velký vliv na politiky je jedním z hlavních důvodů, proč se každoroční klimatické konference pořádané OSN posouvají jen pomalu. A to vše navíc v době, kdy rychle rostou ceny energií a firmy jako ČEZ a Shell na chudnutí domácností vydělávají rekordní zisky.

Problémem jsou také vysoké účastnické poplatky, které vytvářejí bariéru pro účast celé řady dotčených subjektů z řad drobných podnikatelů a veřejného i neziskového sektoru. Domníváme se, že akce podobného formátu by ze zásady neměla probíhat pod záštitou vlády České republiky, za podpory veřejnoprávní televize a za podpory Evropské komise. Stejně tak je politováníhodné, že akce probíhá v prostorách UMPRUM (Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze).

Vaše účast a spolupráce na této konferenci pomáhá legitimizovat strategii fosilních firem a vytváří dojem, že tyto firmy jsou součástí řešení klimatické krize. Je to ale přesně naopak. Tyto korporace jsou příčinou klimatické krize a snaží se brzdit její řešení. Podílení se na této konferenci navíc reputačně poškozují i vás jakožto instituci, která chce

brát klimatickou krizi vážně. Žádáme vás tedy, abyste svou účast na této konferenci odvolali a nepomáhali tak greenwashingu velkých znečišťovatelů.

Za Klimatickou koalici,

Barbora Kachtík Valešová, koordinátorka

barbora.valesova@klimatickakoalice.cz

736 279 250

Novela energetického zákona nesmí být jen prázdnou proklamací

**Unie
komunitní
energetiky**

Ve čtvrtek 22. 9. se v Poslanecké sněmovně konal seminář poslankyně Elišky Olšákové (STAN) pod záštitou Podvýboru pro energetiku na téma Komunitní energetika a novela energetického zákona. K novele energetického zákona a podmínkám komunitní energetiky vystoupil také ministr Jozef Síkela a ministryně Anna Hubáčková. Zástupci Unie komunitní energetiky (UKEN) na semináři zdůraznili, že důležitá je rychlá, ale především kvalitní a komplexní úprava pravidel pro komunitní energetiku.

Novela energetického zákona je nutným předpokladem pro to, aby také v Česku mohla začít fungovat energetická společenství. Kvalitní nastavení pravidel pro komunitní energetiku zmírní energetickou krizi a vytvoří podmínky pro to, aby se lidé mohli odpoutat od závislosti na drahých fosilních palivech. Lokální obnovitelné zdroje ochrání domácnosti, obce i podniky před cenovými turbulencemi na energetickém trhu, protože si část energie budou moci nejen sami vyrábět, ale především efektivně sdílet.

Podle Unie komunitní energetiky musí novela energetického zákona obsahovat čtyři zásadní prvky, aby energetická společenství mohla začít co nejdříve fungovat:

- definici energetického společenství, která umožní lidem, obcím, spolkům, bytovým domům, firmám a družstvům se stát členem a zajistí jim nediskriminační postavení na trzích s energií,
- právo sdílet elektřinu skrze veřejnou distribuční síť včetně slevy na distribuci zohledňující blízkost místa výroby a spotřeby a povinnost distributora umožnit přenosy elektřiny v rámci společenství skrze veřejnou síť,
- zjednodušené povolovací procesy a přiměřené povinnosti pro energetická společenství, např. oprávnění zajišťovat energetické potřeby členů bez obchodní licence
- a povinnosti regulovaných subjektů (např. distributoři, obchodníci nebo provozovatelé distribučních soustav) nebo Energetického regulačního úřadu zavést procesy a technologie, které sdílení umožní (např. chytré elektroměry, sdílení dat a vyúčtování).

„Legislativní prostředí je nastaveno pro velké hráče, pro profesionální energetické firmy. Když byste ale chtěli prodat přebytek elektřiny ze své fotovoltaiky sousedovi nebo převést energii z jedné budovy

na druhou, je to prakticky nemožné," vysvětluje Eliška Beranová, právnička UKEN, která největší překážku vidí v nemožnosti sdílet energie v reálném čase, čímž domácnosti, obce i podnikatele nejvíce uspoří.

„Ministerstvo průmyslu a obchodu připravuje částečnou novelu energetického zákona. I když vítáme, že tím chce urychlit nástup komunitní energetiky, musí být novela komplexní, aby skutečně umožnila založení energetického společenství, sdílení energií a stanovila povinnosti pro všechny regulované subjekty. Nesmíme připustit, aby se novela stala jen prázdnou proklamací bez reálného dopadu.“ upozorňuje na rizika Ondřej Pašek, expert UKEN na dotace.

Apelujeme na to, aby MPO komplexní úpravu komunitní energetiky předložilo co nejdříve a konečně odblokovalo potenciál, který komunitní energetika má. Obce, domácnosti i firmy potřebují plánovat a realizovat projekty v předvídatelném a podpůrném právním prostředí tak, aby si své energetické potřeby mohli alespoň částečně zajišťovat sami.

Tisková zpráva Unie komunitní energetiky

Modernizace kácením lesa

Na jaře jsme za Callu posílali připomínky k dokumentaci EIA s šalamounským názvem „Modernizace skiareálu Lipno nad Vltavou – SAL Loučovice“. Proč se mi zdá název šalamounský? Hlavně proto, že se investor tváří, jako by šlo o pouhou modernizaci stávajícího areálu, tedy z hlediska vlivu na životní prostředí v podstatě nevýznamný projekt. Ve skutečnosti se však jedná o dvě nové sjezdovky, které zasáhnou do dosud volné krajiny, především do lesních porostů.

Přestože proces EIA dopadl pro investora (společnost Lipno servis) kladně, musí se přeci jen vyrovnat s několika podmínkami, jež mu krajský úřad uložil a které částečně reaguje i na připomínky spolků nebo České inspekce životního prostředí. Patří mezi ně časové omezení provozu sněžných děl, zákaz večerního a nočního provozu nebo absence umělého osvětlení. Tyto podmínky mají omezit nejen vliv areálu na přírodu, ale také hlukovou zátěž pro okolní obyvatele. Otázka je, zda při běžném průběhu dnešních zim nebude lyžařský areál v nějakých 800 m n. m. vyžadovat masivní zasněžování a omezení provozu sněžných děl bude rychle na obtíž.

S tím souvisí i další námitka proti rozšiřování areálu, a to ovlivnění spodních vod. „My vodu bereme z Lipna, z Vltavy, kam ji vracíme. Nejsou v ní žádné přídavky. Tak, jak je odebrána, je vrácena do povodí. Rozhodně k žádnému znečištění nemůže dojít,“ hájil projekt pro Český rozhlas jednatel Lipno servisu Matěj Kratochvíl. Jenže voda z Lipna obsahuje velkou porci sínic a sama o sobě může při vsakování spodní vodě uškodit. Dalším rizikem jsou pak aditiva z umělého sněhu. Dokumentace EIA sice uvádí, že zatím se v areálu na Lipně aditiva nepoužívají, ale aktuální klimatická změna může rychle změnit situaci. Proto Calla neúspěšně navrhovala závaznou podmínku, která by používání aditiv zakázala.

Pokud budeme věřit tvrzení investora, mohli bychom alespoň uvítat, že nové sjezdovky nevyvolají žádnou novou automobilovou dopravu, protože lyžaři budou na místo jezdit vlakem. Inu, kdo nevěří, ať se tam běží za pár let podívat.

Jiří Řehounek

Děsivá devastace lesů v NP Šumava.

Správa parku zastavila těžbu a vyšetřuje viníky

Hospodaření Kašperskohorských městských lesů, s. r. o. v lesích, které patří městu, po sobě v srpnu zanechalo zničený Pěnivý potok pod Zhůřím a jeho přítoky – místy narovnaný, zavezený kamením, zatrubněný či zaházený kládami – a to v bývalé první zóně Národního parku Šumava. Obrovské holiny, erozní rýhy, vyježděné koleje hluboké místy i více než jeden metr – v součtu v délce 3,7 km a na ploše 16 tisíc m². Lesní půda rozježděná těžkou technikou. Z fotografické a videodokumentace je patrné, že vyvážecí soupravy naložené dřevem zapadaly až po podvozky, místy vyhrnovaly lesní půdu do svahů a následně došlo k masivnímu splachu lesní půdy.

Nejhorší devastaci lesů za posledních 23 let zjistili pracovníci národního parku, odvoz dřeva zastavili a zahájili s pachatelem správní řízení, které může vést k udělení pokuty a podání trestního oznámení za poškození životního prostředí. Občanské spolky Hnutí DUHA, Šumava domovem, Česká společnost ornitologická a Okrašlovací spolek Zdíkovska jako účastníci řízení obdržely veškerou dokumentaci včetně fotografií a videozáznamů zničených lesů a vodních toků. Několik z těchto fotografií [najdete zde](#), několik vybraných videozáběrů z dokumentace škod [najdete zde](#). Zástupci sdružení Šumava domovem a Okrašlovacího spolku Zdíkovska se v těchto dnech účastní jednání přímo na místě.

V celé oblasti, často svažitém terénu, došlo k vážnému poškození půdy a vodního režimu. Poškození je na některých místech nevratné. I když Kašperskohorské městské lesy již většinu erozních rýh „asanovaly“, tj. zarovnal bagrem, bude docházet k podpovrchovému odtoku vody, zejména tam, kde byly koleje vyjeté hluboko až na kamenné podloží. O přímém poškození vodních toků ani nemluvě.

Správa NP Šumava přitom vynakládá desítky milionů korun na obnovu vodního režimu a zvýšení zadržování vody, jen z projektu Life – Život pro mokřady – je to více než 150 milionů. Od roku 2013 navrátila do původních koryt více než 20 km dříve narovnaných vodních toků a bystřin včetně odtrubnění některých potoků.

Takové poškození a eroze lesní půdy a narušení vodního režimu by podle ekologických organizací i šumavských spolků bylo hrubým porušením zákonů i v hospodářském lese, natož pak v národním parku. Podstatná část lokality

byla dokonce dříve v první, nejpřísněji chráněné zóně (nyní v zóně přírodě blízké). Hnutí DUHA a vědci i místní občanská sdružení v průběhu projednávání zonace v letech 2018 a 2019 namítali, že celá oblast měla být zařazena do zóny přírodní a ponechána přírodě. Správa NP však kvůli nesouhlasu města Kašperské Hory připomínce Hnutí DUHA nevyhověla, kdyby to udělala, k současné devastaci by nemohlo dojít.

Na další masivní těžby v okolí Obřího hradu upozornili občanské spolky turistů. I zde provádí Správa NP Šumava šetření. Kašperskohorské městské lesy tu mj. vyřezaly listnaté stromy, především břízy.

Nešetrnou těžbou je poškozený také úsek historické Zlaté stezky mezi Horskou Kvildou a Zhůřím, viz: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/tezba-lesu-niceni-archeologickych-nalezist/r~ebf329e62f4211ed8b4e0cc47ab5f122/>.

Město Kašperské Hory přitom dostává od Ministerstva životního prostředí vysoké kompenzace za to, že jsou jejich lesy v ochranném režimu národního parku. Od roku 2007 to bylo více než 170 milionů Kč.

Jaromír Bláha, lesní odborník Hnutí DUHA, řekl: „*Tak strašné řádění těžké těžební techniky jsem v NP Šumava už více než 23 let neviděl. Důsledkem jsou více než metr hluboké koleje, vážné narušení vodního režimu a masivní eroze lesní půdy, v době dešťů takzvané bahnotoky. Něco takového je zcela nepřijatelné i v běžném hospodářském lese a tady se to děje v národním parku.*“

„*Když se v Parlamentu v roce 2000 jednalo o to, zda Kašperské Hory dostanou vrácený historický majetek v národním parku a nebo náhradní lesy mimo národní park, tak bývalý starosta Kašperských hor Vladimír Marek sliboval poslancům, že město bude plně respektovat národní park a že tam ve svých lesích budou hospodařit i lépe než Správa parku. Jeho nástupci ale tento slib nedodrží.*“

Tomáš Hauser, předseda spolku Šumava domovem, řekl: „*Když ptáčka lapali, pěkně mu zpívali. V čase jednání o převodu lesů v NP Šumava do majetku města Kašperské Hory slibovalo jeho vedení, že kašperskohorské lesy budou příkladem dobré péče o lesy v národním parku. Stále více však máme pocit, že právě kašperskohorské lesy, včetně nejcennějších partií s omezeným vstupem pro veřejnost, jsou obhospodařovány způsobem, který by i v ryze hospodářském lese mohl být na pováženou.*“

Ondřej Volf z České společnosti ornitologické řekl: „*Byly postiženy porosty mimořádně cenné pro řadu ohrožených a zvláště chráněných druhů ptáků, včetně předmětů ochrany ptačí oblasti Šumava. Převážně bukové porosty byly domovem kulíška nejmenšího, sýce rousného, lejska malého, datla černého a mnoha dalších ptačích druhů. Jednalo se o jedno z mála míst, kde hnízil vzácný puštík bělavý. To, co se tam dělo, je jen těžko pochopitelné.*“

Dagmar Kjučuková z Okrašlovacího spolku Zdíkovska řekla: „*Co vše se muselo stát, aby státní úředníci v ochraně přírody byli nuceni zahájit toto řízení s daným viníkem. Stačilo, aby postoj v ochraně přírody byl pevný, kontinuální a nepodléhal zbytečnému kupčení a zbytečným kompromisům.*“

Vladimír Horpeniak, historik z Muzea Šumavy v Kašperských Horách, řekl: „*Jsem zvláště znepokojen vážným poškozením stop historické Zlaté stezky v blízkosti Horské Kvildy. Jedná se o unikátní archeologickou a zároveň technickou památku původem z dob Karla IV. V souvislosti se současnou nešetrnou těžbou dřeva mám rovněž opodstatněné obavy o bezpečí vzácných památek středověkého dolování zlata v okolí Kašperských Hor. Je nanejvýš nutné co nejdříve zajistit oficiální památkovou ochranu těchto objektů. Konkrétní podněty k tomuto kroku příslušná pracoviště Národního památkového ústavu již několikrát obdržela, například z Muzea Šumavy.*“

Společná tisková zpráva občanských spolků Hnutí DUHA, Šumava domovem, České společnosti ornitologické a Okrašlovacího spolku Zdíkovska

---

Vysychání řek zpochybňuje smysl výstavby jezu na Labi

Vyschlý Dunaj, Pád, Loira, potíže s vodní dopravou na Rýnu – letošní rok o sobě dala klimatická změna důrazně vědět. Ale proces úbytku vody v řekách je dlouhodobý, má řadu příčin a hned tak nepřestane. Má v této situaci smysl investovat miliardy do výstavby labsko-vltavské vodní cesty?

Ministerstvo dopravy a Ředitelství vodních cest i nadále intenzivně připravuje stavbu nového jezu na Labi u Děčína a další investice do labsko-vltavské vodní cesty (např. rekonstrukce mostů pro proplouvání větších lodí) s celkovými odhadovanými náklady 17,6 miliardy Kč. Zdůvodňuje to úvahami o transportu ropy a plynu, případně strojních zařízení pro nové jaderné elektrárny, a to přesto, že by stavba zásadně poškodila říční ekosystém a z ekonomického hlediska je velice pochybná.

Úbytek vody v řekách způsobený klimatickou změnou však zásadně zpochybňuje samotný smysl investic

do vodních cest. Objem nákladní vodní dopravy v Evropě dlouhodobě klesá, a to zejména na méně vodnatých řekách. Odtud se dlouhodobě objem přepravy přesunuje na rýnsko-dunajskou vodní cestu, která má nejlepší podmínky. I ta je však v současné době opakovaně postihována suchem natolik, že vodní doprava přestává být ekonomická. Dosud největší sucho na Rýnu se projevilo v roce 2018, kdy byla doprava přerušena na 6 měsíců a způsobené škody dosáhly 5 miliard eur.

Sucho se však projevuje i na Labi. Zatím nejdelší období sucha bylo v letech 2013-2020, kdy např. v roce 2019 bylo možné přejít Labe hned pro střešovským zdymadlem v Ústí nad Labem suchou nohou.

“Proti takovému suchu jez v Děčíně nijak nepomůže. Je třeba si uvědomit, že sucho v těchto případech postihuje i navazující 300 km dlouhý úsek německého Labe až do Magdeburgu, kde německá strana žádný jez stavět nehodlá”, říká vedoucí kampaně Za živé řeky sdružení Arnika Miroslava Floriánová.

„Argumenty, že jez pomůže zadržet vodu v krajině jsou zásadním nepochopením ekologických souvislostí. To, co skutečně může naší krajině pomoci, jsou vodní toky přirozeně navazující na okolní nivu, které umožní vsakování a obohacování vod podzemních. Jedině tak se může voda vracet do krajiny, potažmo našich řek“, doplňuje.

Tisková zpráva Arniky

V době všeobecného šetření se stát chystá vyhodit 17,6 miliard za zbytečné vodní stavby

Kanál DOL je mrtev, ať žije splavňování Labe! Těmito slovy by se s trochou nadsázky dalo vystihnout současné dění v oblasti vodní dopravy v ČR. Odmítnutí výstavby kanálu Dunaj-Odra-Labe koncentrovalo úsilí všech zainteresovaných institucí, projekčních a realizačních firem i jednotlivců do úseku Labe od Pardubic po státní hranici. Základní otázkou ale je, jestli budování této vodní cesty skutečně dává smysl – a to jak v kontextu postupující klimatické změny, tak v kontextu ekonomickém.

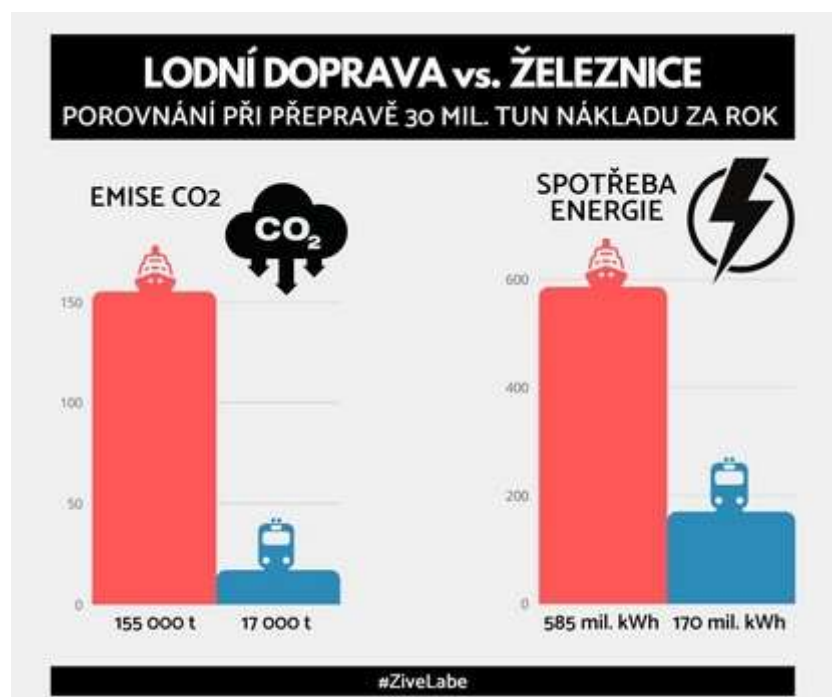
Ministerstvo dopravy poskytlo sdružení Arnika [ekonomickou studii](#), hodnotící efektivitu zamýšlených staveb na labsko-vltavské vodní cestě. Nebavíme se tedy jen o jezu u Děčína, ministerstvo dopravy připouští, že ke “komplexnímu odstranění úzkých míst pro nákladní plavbu” je třeba celá série opatření. Náklady na jejich realizaci jsou nyní odhadovány na 17,6 miliardy korun - počítáno ovšem ještě před inflací.

Podle slov ministerstva dopravy právě na základě této studie bylo rozhodnuto o další podpoře záměru zlepšování splavnosti Labe. *„Pokud bychom stejnou částku investovali do ozdravení vodních toků, jak k tomu ostatně ČR zavazuje Rámcová směrnice EU o vodní politice, dokázali bychom v říční krajině zadržet kolem 37 miliard litrů vody“* uvádí Vlastimil Karlík ze sdružení Arnika *„toto číslo vychází z již realizovaných vodozádržných opatření.“*

Výpočet socioekonomického přínosu ve studii přitom vychází z předpokladu přesunu vnitrostátních

dopravních objemů ze silnice a železnice na vodní dopravu ve výši cca 220 mil. tkm ročně. To je předpokládané navýšení objemu přepravy o více než 1 500 % oproti roku 2020, kdy bylo přepraveno 14 mil. tkm (zdroj: Ročenka dopravy). Tento předpoklad je zjevně zcela nereálný. Podívejme se pro srovnání na vývoj objemu vodní dopravy v přístavu v německém Magdeburgu, kde podle zastánců jezu jsou již příznivé plavební podmínky zajištěny.

Studie ale zcela opomíjí i další relevantní informace a srovnání. Po obou březích Labe vedou dvě dvoukolejné kapacitní železniční tratě, jejichž kapacita bude dále navýšena výstavbou krušnohorského tunelu. Je tedy předpokládaný převod výkonů z železnice na vodu vůbec reálný? Budou vynaložené investiční náklady na výstavbu, údržbu, personál a spotřebu energií na provoz vodní cesty adekvátní tomuto přínosu?

„Jestliže je v současné době připravována výstavba krušnohorského tunelu jako součást vysokorychlostní železnice Praha – Dresden, přičemž tunel je plánován i pro nákladní přepravu (k odlehčení přetíženého

traťového úseku Děčín – Dresden a pro převod nákladní přepravy zejména z dálnice D8), vyvstává zásadní otázka: Jsou stále ještě relevantní předpoklady, ze kterých vycházela ekonomická studie k Vltavsko-Labské vodní cestě?,“ ptá se prof. Kvizda, ředitel institutu pro dopravní ekonomii, geografii a politiku Masarykovy univerzity, „a můžeme doplnit i otázku druhou: počítala studie proveditelnosti krušnohorského železničního tunelu s tím, že by se měla železniční a silniční přeprava převést na dopravu vodní?“

Mýtus, že by vnitrozemská vodní doprava byla neekologičtější, nebo neekonomičtější dopravním řešením se sdružení Arnika snaží vyvracet dlouhodobě. Ve skutečnosti je z hlediska spotřeby energie, emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů železniční doprava několikanásobně výhodnější, než doprava vodní.

Tisková zpráva Arniky

Lepové pásy proti hmyzu hubí ptáky i vzácné netopýry

Blíží se začátek podzimu a s ním vhodné období na instalaci tzv. lepových pásů, které mají zachytit hmyz žijící na okrasných a ovocných stromech. Oboustranná lepicí páska se však často stává osudnou i pěvcům nebo netopýrům. Čím dál častěji se pracovníci Záchrané stanice Pavlov s těmito případy setkávají.

„Lepové pásy proti škůdcům instalované na ovocných stromech představují vážným problémem pro menší pěvce. Pěnice, rehky, ale také pěnkavy a sýkory, které loví potravu pro svá mláďata, může lákat dobře viditelný hmyz přilepený na pásce, ve snaze ulovit ho se však sami přilepí,“ vysvětluje Petra Hulvová ze záchrané stanice s tím, že pěvci nemají šanci se z pasti sami dostat a ani v případě lidské pomoci nemají vyhráno. „Křídla jim totiž zůstávají slepená, a proto nejsou schopni letu. Často jim navíc chybí větší množství velkých per – letek, která nezbytně potřebují,“ doplňuje Petra Hulvová.

S podobným problémem se potýkají také netopýři, zejména druhy lovcí drobný hmyz v okolí stromů, jako je například netopýr ušatý nebo netopýr dlouhouchý. Lákadlo snadné kořisti je zavede přímo do leповé pasti. Jemná netopýří křídla jsou zpravidla po noci strávené na lepu polámaná. „Pokud se člověk snaží netopýra z pevného lepidla vyprostit, vznikají v létajících blánách díry, které zpravidla nikdy nesrostou. Polepený netopýr není schopen letu a ani v záchranné stanici nemá mnoho šancí se plně zotavit,“ přibližuje smutnou realitu Petra Hulvová.

Pracovníci záchranné stanice přitom čím dál častěji řeší případy, kdy nešťastní lidé volají, že se na lep chytil pěvec nebo právě netopýr. Zpravidla pak sami našťvaně strhávají tyto pasti ze stromů s tím, že ublížit pěvci nebo netopýrovi rozhodně nechtěli. Návod k použití leповých pásů přitom podobná rizika vůbec nezmiňuje.

Zahrada je ekosystém, do kterého se vyplatí zasahovat pouze s mírou. Množství chemických a ochranných prostředků spíše škodí a hubí i ty, kteří si to nezaslouží. Pokud dáme přírodě příležitost, často se i s přemnoženým škůdcem vypořádá sama, například se ve větší míře objeví hmyzí predátoři. Zahrady tak mohou být oázou biodiverzity hostící motýly, různé druhy včel, pestřenky, zlatoočky a brouky, kteří jinak obtížně hledají místo ve využívané zemědělské krajině.

Tisková zpráva záchranné stanice Pavlov

Na ovoce!

„Stává se vám, že na cestách po českém venkově projíždíte silnicí lemovanou řadou ovocných stromů, jejichž shnilé plody se hromadí v příkopech? Že ve městě narazíte na třešeň či moruš, o kterou se nikdo nestará, nebo dokonce na sad zarostlý k nepoznání? Už jste někdy česali ovoce ze stromu u cesty, a měli při tom nedobrý pocit, že děláte něco špatného? Zajímáte se o přírodu a její okolí? Rádi se zapojujete do obecně prospěšných aktivit? Chcete jíst zdravě? Neradi plýtváte?“

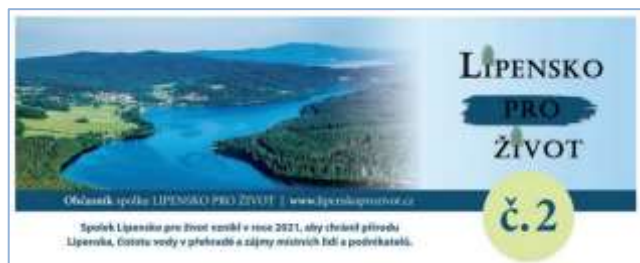
Tak začíná na webu <https://www.na-ovoce.cz/> popis projektu „Na ovoce“, který slovy svých zakladatelů „slouží jako komunitní platforma lidem, kteří chtějí zodpovědně využívat přírodní bohatství v podobě volně rostoucích ovocných stromů, keřů či bylinek.“ Ačkoli řada aktivit se soustředí v Praze, ani my mimopražští si nemusíme zoufat. Na webu najdete třeba interaktivní mapu, podle níž si můžete najít „volné“ ovocné stromy ve vašem okolí nebo se dokonce zapojit do komunity „maperů a sběračů“, která mapu plní.

A pokud nechcete trávit čas nad internetovou mapou nebo maperskou apkou, vyrazte do okolí na ovoce na vlastní pěst, protože podzim je k tomu jako stvořený. Možná budete překvapení, jako ovocné poklady objevíte za vašimi humny.

Jiří Řehounek

Občasník spolku Lipensko pro život

Spolek Lipensko pro život se v poslední době pořádně obul do developerských projektů na březích „jihočeského moře“. Vedle vyjednávání s obcemi, připomínkování kontroverzních projektů nebo úspěšné petice ([https://www.petice.com/za zachranu jihoceskeho more](https://www.petice.com/za_zachranu_jihoceskeho_more)) se pustil i do osvěty a informování

veřejnosti. Jedním z nástrojů, které pro komunikaci s veřejností využívá, se stal jeho občasník. Aktuální druhé číslo se věnuje především příčinám špatné kvality lipenské vody a podrobněji rozebírá stav developerských projektů v jednotlivých obcích. Občasník si můžete stáhnout tady: <https://www.lipenskoprozivot.cz/kopie-z-obcasnik/>.

Jiří Řehounek

Měli ji zavést uranovou hlušinou. Teď je z ní Strom roku

Vítězkou letošní ankety Strom roku pořádané Nadací Partnerství se stala Hrušeň hnilička z obce Drásov na Příbramsku. Získala 2 452 hlasů. Po předloňském úspěchu Jabloně U Lidmanů se jedná o teprve druhé zlato pro ovocný strom. Na stříbrnou štaci se během posledního týdne tajného hlasování prodral Javor babyka z Ústí nad Orlicí s 1 132 hlasy. Bronz získal opět ovocný strom – Sousedská hruška z Kralic nad Oslavou s 812 hlasy. Celkem ve zpoplatněném hlasování volilo svého favorita přes 6,5 tisíce lidí. Výtěžek bezmála 215 tisíc korun putuje na arboristické ošetření a nové výsadby. Kompletní pořadí najdete na www.stromroku.cz.

Vylosovala si soutěžní číslo 1. Vedla průběžné pořadí a prvenství si udržela až do samotného konce tříměsíčního klání. Vytrvalost je jí totiž vlastní. Hrušeň hnilička rostoucí mezi obcemi Drásov a Dlouhá Lhota u Příbrami stojí v těsné blízkosti uranové šachty, která byla otevřena koncem padesátých let dvacátého století. Vytěžená radioaktivní hlušina se vyvážela na haldu nedaleko stromu. Její okraj se zastavil až v roce 1964 pouhých pětadvacet metrů od letošní vítězky.

Zde můžete zhlédnout video s představením vítězného Stromu: <https://www.youtube.com/watch?v=0tTPtBlqwo8>

„Je neskutečné, že v těžkých podmínkách během těžby v uranových dolech strom vůbec přežil. A ještě v takové kondici, jedná se o ovocný strom s ohromujícím obvodem kmenu 390 centimetrů a věkem okolo 300 let. Neumím si představit názornější naplnění motta naší ankety, kdy hledáme a oceňujeme stromy s nejsilnějšími příběhy,“ podotýká Silvie Zeinerová Sanža, koordinátorka z Nadace Partnerství.

Život jí dává síla přírodního ducha a podpora lidí v okolí. Přihlásili ji manželé Kopáčkovi, pro které je i jakýmsi symbolem jejich lásky. „Hrušeň hniličku jsme nominovali společně s manželem v období, kdy jsme oslavili 30 let společného manželství a navždy to bude spojeno s tímto výročím,“ přiznává pár. „Soutěž Strom roku pro nás znamenala velkou zkušenost, setkání s úžasnými lidmi, které jsme poznali díky společnému

zájmu o stromy a přírodu. Vytvořili jsme tým lidí na podporu hrušky a společnými silami ji dostali do povědomí lidí, což byl pro nás cíl. Máme velkou radost, když hrušku lidé jezdí obdivovat do naší krásné obce Drásov. Nadace Partnerství dělá skvělou práci a anketa Strom roku nám ukázala, že i v dnešní těžké době má smysl bojovat za přírodu, ale teď už víme, že to není jednoduché,“ dodávají Kopáčkovi.

Celou letošní soutěž doprovázela populárně naučná video kampaň v hlavní roli s Vladimírem Kořenem, kterou připravila značka Ondrášovka a zhlédly ji miliony diváků. „Naším společným cílem s Nadací Partnerství je získat větší pozornost veřejnosti ke stromům a hovořit také o jejich roli v přírodě,“ komentuje Kateřina Ceralová z Ondrášovky. „Neměli bychom je brát jako samozřejmost, ale vážit si kořenů, které zapustily v krajině, a pečovat o ně tak, aby poskytovaly stín i dalším generacím,“ dodává.

Nyní si hruška bude moci dopřát zaslouženou ozdravnou kúru. Jako výhra v soutěži ji totiž čeká arboristické ošetření od dlouholetého partnera firmy PROSTROM Bohemia. Odborný zásah jí pak přijde vhod během únorového hlasování o Evropský strom roku, kde bude zastupovat Českou republiku v konkurenci nejméně 14 dalších států.

Tisková zpráva Nadace Partnerství

MALÝ OPRAVNÍK BIOLOGICKÝCH OMYLŮ

Kuře pro gorilu

„Přilákejte gorilu na kuřátko na grilu,“ zpíval Petr Skoumal a potvrzoval tak známé klišé o krvelačných gorilách, jež pojídají maso a neustále se vás chystají zabít. Naše představy o těchto lidoopech mají prostě stále blíž ke King Kongovi, než k výzkumům a knížkám Dian Fosseyové.

V posledních letech se sice zdá, že agresivní chování se u goril vyskytuje častěji, než jsme se domnívali. Nic to však nemění na jejich striktně vegetariánské stravě, takže místo krádeže pečeného kuřete vám od nich hrozí spíše vyplenění bylinkové zahrádky.

Zálibu v mase naopak mají roztomilí a oblíbení šimpanzi, kteří si zpestřují jídelníček lovem nejrůznější zvěře, dokonce i včetně jiných druhů primátů. Takže když už byste si chtěli pozvat nějakého blízkého příbuzného na kuře, pozvěte raději šimpanze. Možná, že byste to kuře ani nemuseli péct.

Jiří Řehounek

Výsledky ankety „Perla roku 2021“

V časopise ALTERNATIVA, který vydávaly Děti Země, byly v roce 1992 poprvé publikovány materiály „Spolku krušnohorských ropáků“, z nichž vyplývá, že na Zemi dochází k dichotomii dvou vysoce vyspělých druhů – Homo sapiens sapiens (člověka moudrého) a Petroleus mostensis (ropáka bahnomilného).

Celkem 81 členů nezávislé Komise z 96 rozhodlo o vítězi 30. ročníku ankety „Ropák roku“ o antiekologický čin (osoba, která se prosazováním nějaké stavby či záměru, vydáním rozhodnutí či budováním stavby nejvíce zasloužila o poškození životního prostředí) a 27. ročníku ankety „Zelená perla roku“ o antiekologický výrok. Členy Komise jsou např. zoolog Mojmir Vlašín, politolog Lukáš Jelínek či publicista Vladimír Just.

V minulých číslech *Ďáblíka* jsme vám představili vítěze obou anket a další umístěné v „Ropákově roku“, nyní se zaměříme na zajímavé, na čelních místech umístěné „Perly roku“.

V anketě Perla roku 2021 se na 2. až 17. místě umístili:

2) Jiří Pospíšil, zastupitel hl. města Prahy a poslanec Evropského parlamentu (TOP 09) (173 bodů)

„Centrum bez aut bude mrtvá zóna.“

(z odpovědi na otázku, jak snížit množství automobilů v centru Prahy, třeba zavedením mýtného systému) z článku Centrum bez aut bude mrtvá zóna, tvrdí Jiří Pospíšil

https://prazsky.denik.cz/zpravy_region/centrum-bez-aut-bude-mrtva-zona-tvrdi-jiri-pospisil-20211017.html, 18. 10. 2021

3) Tomáš Jirsa, starosta Hluboké nad Vltavou a senátor Senátu P ČR (ODS) (115 bodů)

„Netvrdím, že se klima nemění, ale je třeba se těmto změnám pragmaticky přizpůsobovat, ne šílet. Že stoupne hladina moří? Polovina Holandska žije „pod hladinou moře“ po staletí – a spokojeně.“

z článku New Green Deal a poručíme větru, dešti, MF Dnes (<https://www.tomasjirsa.cz/clanky/new-green-deal-a-porucime-vetru-desti.htm>), 3. 9. 2021

4) Miloš Zeman, prezident České republiky (103 bodů)

„Druhým nebezpečím, které se objevilo především v Evropě, je takzvaný zelený úděl. Z původně seriózní vědy zvané ekologie se stalo náboženství. A jako každé náboženství i toto má své proroky, například v podobě postpubertální dívky.“

Vánoční poselství prezidenta republiky Miloše Zemana, <https://www.novinky.cz/specialy/dokumenty/clanek/dokument-vanocni-poselstvi-prezidenta-republiky-milose-zemana-40382188>, 26. 12. 2021

5) Jan Sechter, náměstek ministra dopravy (71 bodů)

„Začínáme ty řeky dávat dohromady, začínáme se o ně starat, a to společně se svými sousedy. Z určitého pohledu na celoevropskou mapu se dá říct, že pokud bude splavněný velký kus Labe od Hamburku až do Pardubic a velký kus Odry ze Štětína až do Bohumína, tak jsme udělali velký kus práce na projektu Dunaj–Odra–Labe.“

z článku Projekt kanálu Dunaj–Odra–Labe pokračuje i přes nesouhlas samospráv, <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3306871-projekt-kanalu-dunaj-odra-labe-pokracuje-i-pres-nesouhlas-samosprav>, 4. 5. 2021

6) Andrej Babiš, předseda české vlády, poslanec Poslanecké sněmovny P ČR a předseda hnutí ANO (63 bodů)

„Kdyby ekoteroristé jménem Děti země celou dobu nenapadali u soudu úplně každé stavební povolení, mohlo to být ještě o jeden nebo dva roky rychlejší.“

(k rekonstrukci dálnice D1 z Mirošovic do Kývalky délky 160 km za téměř 22 miliard korun i s jejím rozšířením o sto padesát centimetrů během devíti let před úplným dokončením) z jeho knihy Sdílejte, než to zakážou (str. 147), <https://www.sdilejteneztozakazou.cz>, červenec 2021

6) Zdeněk Koudelka, advokát a vysokoškolský pedagog (Trikolóra) (63 bodů)

„Proto usilujeme o to, aby nám voliči uvěřili, že se nenecháme zblbnout jako Hitlerova mládež, nezblbneme jako dřívější svazáci či dnešní klimaťáci a nebudeme podřizovat vládní politiku a státní výdaje švédské Gretě.“

(z odpovědi na otázku, zda by se v době ekonomických ztrát státu měly nadále z veřejných zdrojů finančně podporovat politické neziskové organizace) z článku Hitlerova mládež, svazáci a dnešní klimaťáci. Greta není nevinné dítě, přešel by nás úsměv. Právník z Trikolóry o tom, proč musíme bránit normální svět <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Hitlerova-mladez-svazaci-a-dnesni-klimataci-Greta-neni-nevinne-dite-presel-by-nas-usmev-Pravnik-z-Trikolory-o-tom-proc-musime-branit-normalni-svet-648965>, 1. 1. 2021

7) Alexandr Vondra, poslanec Evropského parlamentu (ODS) (62 bodů)

„Většina europoslanců se bohužel nechala unést apokalyptickou rétorikou Greta. Upnula se na globální, „náboženský“ zápas s klimatickou změnou coby odpustek za naše hříchy.“

(z odpovědi na otázku, proč většina Evropského parlamentu podporuje urychlenou ochranu klimatu) z článku Europoslanec Saša Vondra o Zeleném údělu: Nejde o záchranu planety, ale o přerozdělení bohatství v Evropě, <https://www.reflex.cz/clanek/108297/europoslanec-sasa-vondra-o-zelenem-udelu-nejde-o-zachranu-planety-ale-o-prerozdeleni-bohatstvi-v-evrope>, 26. 7. 2021

8) Petr Sklenička, rektor České zemědělské univerzity v Praze (56 bodů)

„Nedávno za mnou byla studentka a říkala mi, že nejí maso kvůli klimatické změně. Řekl jsem jí: „Chápu, slečno, že někdo nejí maso, protože mu nechutná, protože mu je líto těch zvířat anebo má kvůli zdravotním problémům předepsanou bezmasou dietu. Nejist maso kvůli klimatu je ale opravdu pitomost.“

(z odpovědi na otázku, zda je nutné zvýšit živočišnou výrobu a získat tak více organické hmoty do půdy, ale za cenu vyšší produkce metanu jako skleníkového plynu) z článku Green Deal je obrovský experiment, Téma, 31. 12. 2021

9) Tomáš Jirsa, starosta Hluboké nad Vltavou a senátor Senátu P ČR (ODS) (50 bodů)

„Ochranáři oslavují návrat vlka na Šumavu. Nepřipomínají však, že kdyby pro vlčí smečku nebylo díky myslivcům v lesích dostatek potravy, nikdy by se nemohl vlk do naší přírody vrátit.“

z článku Chvála myslivosti. Ke svátku sv. Huberta, Právo (<https://www.tomasjirsa.cz/clanky/chvala-myslivosti-ke-svatku-sv-huberta.htm>), 3. 11. 2021

10) Petr Bendl, zastupitel obce Bratronice a poslanec Poslanecké sněmovny P ČR (ODS) (48 bodů)

„Musíme se poprat se situací škůdců. Není to jen kůrovec a nejsou to jen brouci, ale také například vlci.“

z článku České farmáře čekají po volbách změny. Kandidáti na ministra zemědělství se na většině priorit shodují, <https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/ceske-farmare-cekaji-po-volbach-zmeny-kandidati-na-ministra-zemedelstvi-se-na-vetsine-priorit-shoduji>, 31. 8. 2021

11) Alexandr Vondra, poslanec Evropského parlamentu (ODS) (46 bodů)

„Já si určitě jeden benzíňák na důchod koupím, dokud to nebude moc drahé. Auto se spalovacím motorem miluju.“

(z odpovědi na otázku, kdo a jak by po roce 2035 zakázal lidem používat automobily na fosilní paliva) z článku Europoslanec Saša Vondra o Zeleném údeľu: Nejde o záchranu planety, ale o přerozdělení bohatství v Evropě, <https://www.reflex.cz/clanek/108297/europoslanec-sasa-vondra-o-zelenem-udelu-nejde-o-zachranu-planety-ale-o-prerozdeleni-bohatstvi-v-evrope>, 26. 7. 2021

12) Tomáš Jirsa, starosta Hluboké nad Vltavou a senátor Senátu P ČR (ODS) (41 bodů)

„Myslivost je historicky osvědčeným způsobem udržitelného rozvoje přírodních zdrojů.“

z článku Chvála myslivosti. Ke svátku sv. Huberta, Právo (<https://www.tomasjirsa.cz/clanky/chvala-myslivosti-ke-svatku-sv-huberta.htm>), 3. 11. 2021

13) Petr Vrzal, místostarosta obce Dolní Morava (40 bodů)

„Bez atrakcí se dnes, bohužel, nedá dělat cestovní ruch. Ve společnosti je po nich poptávka, běžní lidé a rodiny s dětmi nechtějí chodit po horách s batůžkem, chtějí něco zažít.“

(k důvodům výstavby nejdelšího visutého mostu na světě pro pěší Sky Bridge 721 nad obcí) z článku Dolní Morava staví nejdelší visutou lávku světa. Kritici varují, že přiláká masy lidí, <https://magazin.aktualne.cz/bydleni/architektura/dolni-morava-bude-mit-nejdelsi-visuty-most-na-svete-preklene/r~8cf5612a536011ec8a900cc47ab5f122>, 3. 12. 2021

14) Libor Lukáš, předseda spolku Sdružení pro rozvoj dopravní infrastruktury na Moravě, z. s., a zastupitel obce Pitín (Trikolóra) (33 bodů)

„Do očí bijící katastrofální stav české legislativy umožňuje komukoliv, kdekoliv a na cokoliv podat námitku či žalobu, a to naprosto beztrestně, bez jakékoliv zodpovědnosti, byť se ho kauza absolutně netýká.“

z článku Petici za dokončení D1 podepsalo deset tisíc lidí, autoři v ní útočí na odpůrce stavby, <https://zdopravy.cz/petici-za-dokonceni-d1-podepsalo-deset-tisic-lidi-autori-v-ni-utoci-na-odpurce->

15) Jiří Mánek, předseda představenstva Turistického spolku Lipenska a bývalý ředitel Správy NP a CHKO Šumava (22 bodů)

„Oproti podobným evropským jezerům není Lipno ještě tak zastavěné rekreačními středisky.“

(reakce na protesty proti stavbě velkých rekreačních oblastí v okolí Karlových Dvorů u Lipna v CHKO Šumava) z článku Odborníci i chataři založili spolek bojující proti zástavbě Lipenska, https://www.idnes.cz/ceske-budejovice/zpravy/lipensko-pro-zivot-spolek-chatari-zastavba.A211122_144432_budejovice-zpravy_khr, 22. 11. 2021

16) Jiří Hůlka, starosta Horní Plané (18 bodů)

„Na poslední chvíli protestují chataři, kteří nechtějí mít blízko podobné stavby. Nebo je někdo navedl.“

(reakce na protesty proti stavbě velkých rekreačních oblastí v okolí Karlových Dvorů u Lipna v CHKO Šumava) z článku Odborníci i chataři založili spolek bojující proti zástavbě Lipenska, https://www.idnes.cz/ceske-budejovice/zpravy/lipensko-pro-zivot-spolek-chatari-zastavba.A211122_144432_budejovice-zpravy_khr, 22. 11. 2021

17) Luboš Zálom, podnikatel-freelancer a místopředseda Svobodných (9 bodů)

„V tuto chvíli je důležité postavit se především omezování fosilních paliv a nesmyslné podpoře elektrodopravy.“

(z odpovědi na otázku, co dělat proti útlumu automobilové dopravy ve středních Čechách) z článku Iniciujeme občanský odpor proti Hřibovi, pokud bude jeho protimotoristický fanatismus pokračovat, bouchl do stolu pravičák, <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Iniciujeme-obcansky-odpor-proti-Hribovi-pokud-bude-jeho-protimotoristicky-fanatizmus-pokracovat-bouchl-do-stolu-pravicak-675948>, 6. 9. 2021

Podle tiskové zprávy Děti Země.

ZAOSTŘENO ENVIROSKOPEM

Vybrali jsme pro vás ze 400 různých tipů na výlety po Jihočeském kraji, které všechny najdete v databázi Envirooskop na webu www.envirooskop.cz. Jeho zpracovatelem je jihočeská Krajská síť environmentálních center KRASEC.

[Stezka horskou smrčinou Plechý – Třístoličník \(lat: 48.7713, lon: 13.8571\)](#)

Cestou z nejvyšší hory české části Šumavy na Třístoličník uvidíte nejcennější partie Národního parku Šumava, které obývá velmi vzácný tetřev hlušec.

Pětikilometrovou cestu po vrcholové části šumavských kopců nad Lipenskou přehradou od Plechého (1 378 m n. m.) po Třístoličník (1 322 m n. m.) lemují stojící smrkové souše. Jedná se o výsledek působení sil větru a následně brouka kůrovce coby přirozených činitelů v životním cyklu horských smrčín. V podrostu těchto odumřelých stromů se již objevují nálety mladých smrčků a jeřábů, tedy známka toho, že se horský

les samovolně obnovuje. Na rakouské straně státní hranice můžete porovnat vývoj horského lesa, ve kterém se proti kůrovci zasahovalo kácením.

Asi 400 metrů západně od vrcholu Plechého se rozkládá tzv. Rakouská louka, což je bývalá horská smilková pastvina, která v současné době představuje jedno z nevyšších položených vrchovišť Šumavy. Na trase mezi Plechým a Třístoličnickem dojdete na velmi zajímavé místo, tzv. Trojmezí, kde se stýkají státní hranice České republiky, Německa a Rakouska. Stojí zde trojhranný hraniční kámen zdobený státními znaky a názvy jednotlivých států.

Vrchol nejvyšší hory české části Šumavy (Plechý) tvoří skála s rozpadajícími se žulovými bloky, na které byl v roce 2014 vztyčen železný kříž s vrcholovou knihou. Nedaleko vrcholu Plechého na cestě k Plešnému jezeru se nabízejí úžasné výhledy z Kučerovy vyhlídky a 14,5 metru vysoký památník básníka Adalberta Stiftera. Při sestupu z Plechého k jezeru můžete vidět pozůstatky jednoho z nejstarších smrků na Šumavě, jehož stáří bylo odhadnuto na více než 559 let. Na místě, kde rostl, nyní stojí informační tabule.

Časová náročnost: 2 hodiny

Povaha terénu: Trasa v úseku Třístoličnick-Plechý vede po vyšlapaných turistických cestách. Cesty jsou místy kamenité, nerovné s přítomností dalších překážek jako jsou kořeny či pařezy. Jedná se o hřebenovou trasu s možností silného větru. Trasou prochází červená turistická trasa.

Dostupnost: K lokalitě se můžete přiblížit autobusem a vlakem z Nové Pece (Plechý je odtud 9 km po turistických trasách) nebo ze Stožce (Třístoličnick je odtud vzdálen 10 km). Další možností přístupu na Třístoličnick je 7 km dlouhá trasa po červené turistické značce z Nového údolí, kam vede železniční

trať.

Úplně nejsnadnější přístup se nabízí z německé strany státní hranice, kdy je možné parkovat automobil necelý kilometr pod vrcholem Třístoličnicku. Na parkoviště se dostanete po trase Strážný – Philippsreut – Haidmühle.

Odkaz na lokalitu na stránce Envirokopu najdete zde: <http://www.envirokop.cz/?stezka-horskou-smrcinou-plechy-tristolnicnik>

Vybrali pro vás Romana Panská a Edvard Sequens

Projekt Envirokop je podpořen Jihočeským krajem.

Calla vás srdečně zve na besedu

Energeticky nezávislý dům v Česku

s Pavlem Podruhem

**zakladatelem projektu Český soběstačný dům, stavitelem
a obyvatelem takového domu**

**Může být rodinný dům v jihočeských podmínkách nezávislý
na energii? Vize budoucnosti nebo možná realita dneška? A jak se
takový dům staví a kterak se v něm žije? Kde získává energii
a kolik jí potřebuje?**

V úterý 18. října 2022 od 17:30 hod.

Klub Horká Vana, Česká 222/7, České Budějovice

Více informací:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Fráni Šrámka 35, České Budějovice

tel.: 384 971 930, calla@calla.cz, <http://www.calla.cz>

a také na <https://www.facebook.com/spolekcalla>

Tento projekt je spolufinancován Statutárním městem České Budějovice.

Projednání Petice za záchranu "jihočeského moře" a okolní krajiny

Zasedání zastupitelstva Jihočeského kraje

13. 10. 2022

Petice za záchranu jihočeského moře a okolní krajiny, kterou již podepsalo více než 4000 lidí, bude projednávána na zasedání zastupitelstva Jihočeského kraje. Jednání je veřejné! I Vy zde můžete vystoupit a říct otevřeně svůj názor.

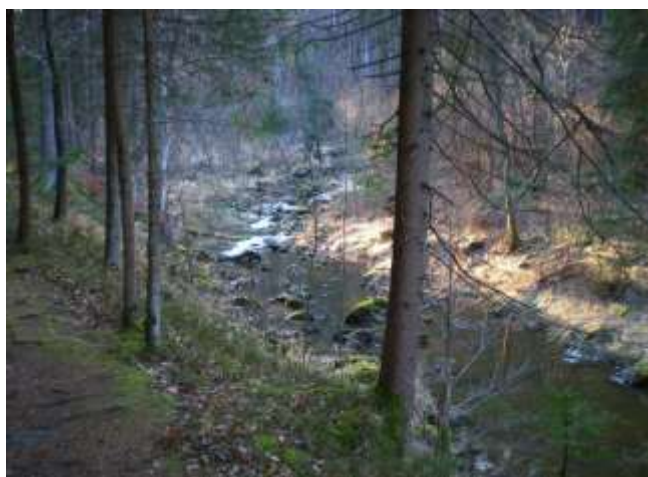
Přijďte podpořit Lipensko!

Podrobnosti budou k dispozici na <https://www.lipenskoprozivot.cz/> nebo na <https://www.facebook.com/...373>

Vás zve na přírodovědnou vycházku podél říčky Černé.

**Provázet nás bude průvodce Mgr. Tomáš Smrž.
Půjdeme po naučné stezce Údolím Černé.**

**Sraz v sobotu 8. října 2022, ve 13.30 hodin u elektrárny u Černé
u čp. Blansko 114, (poblíž dětského tábora Energetik), pod
Blanskem u Kaplice.**

Účast je zdarma

**Předpokládaná délka vycházky je 5 – 7 km. Je možné se případně
po části trasy odpojit.**

Vhodné je oblečení do terénu a svačina.

Kontakt: ceskebudejovice@hnutiduha.cz, 606 091 403, 380 311 459

**Akce je finančně podpořena Jihočeským krajem v rámci sítě
Krasec**

Festival ptactva v jižních Čechách

České Budějovice, Vrbenské rybníky

Sraz v neděli 2. 10. v 10:00 na východním okraji PR Vrbenské rybníky, 150 m SZ od točny trolejbusu č. 9 v Českém Vrbném. Vycházka k Vrbenským rybníkům a okolí podle aktuální atraktivnosti lokalit. Pozorování ptactva, povídání o ptačí oblasti Českobudějovické rybníky, je naplánována i ukázka odchyty a kroužkování ptáků. Vede Vojtěch Kubelka (kubelkav@gmail.com, 721 018 336).

Myštice

Sraz v sobotu 1. 10. v 8:30 u cesty mezi Střížovicemi a Chobotem (zastavení naučné stezky Fauna Myštic: ptáci okolí vod), auta lze případně nechat s mírným předstihem i v Myšticích nebo v Chobotě. Vycházka s pozorováním ptactva a ukázkou kroužkování. Máte-li dalekohled, vezměte si jej, rybník by měl být již trochu upuštěný a může se hodit i větší stativový dalekohled. Očekávat lze volavky, racky, bahňáky, orly mořské atd. Petr Louda (peta.louda@seznam.cz, 732 121 984).

Řežabinec

Akce proběhne v neděli 2. 10. u pozorovací věže. Pozorování ptáků na hladině stativovým dalekohledem, kroužkování ptáků, vycházka za ptáky po okolí. Očekávají vás zoologové Prácheňského muzea v Písku od 9:00 do 13:00 hodin. Kontaktní osoba: Jiří Šebestian (607 720 398).

Sezimovo Ústí

Sraz v sobotu 2. 10. v 9:00 u kašny před ZŠ na ul. 9. května v Sezimově Ústí II. Vycházka spojená s pozorováním ptáků, případně ukázka jejich odchyty a kroužkování. Presentace příspěvků k ochraně ptáků a pomoci ptákům v zimním období. Vedou Josef Jahelka (723 432 988), Petr Tousek, V. Gabriel.

Tábor

Sraz v neděli 2. 10. v 9:00 na zastávce MHD Tábor Náchod (začátek ul. Ke Mlýnu). Vycházka spojená s pozorováním ptáků, případně ukázka jejich odchyty a kroužkování. Presentace příspěvků k ochraně ptáků a pomoci ptákům v zimním období. Vede Josef Jahelka (723 432 988), Petr Tousek, V. Gabriel.

Seznam dalších akcí najdou zájemci zde:

<https://www.birdlife.cz/pozvanka-na-30-rocnik-festivalu-ptactva/>

Ekologické dny Olomouc 2022 / bubli*fuck

Pobyt a komunikace v uzavřených bublinách propojeného světa

16. 9. – 9. 10. 2022

HORKA NAD MORAVOU

- ❖ 32. ročník největšího environmentálního festivalu v ČR.
- ❖ Pestrý program naplněný besedami, výlety, výstavami, aktivitami pro rodiny, workshopy a Edojarmarkem.
Pořádá Sluňákov – centrum ekologických aktivit v areálu Domu přírody Litovelského Pomoraví v Horce nad Moravou.

Podrobný program EDO zde: <https://www.ekologickednyolomouc.cz/program-edo/>

Zpravodaj **Ďáblík** pro své členy a přátele vydává:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice

Telefony: 384 971 930, 387 311 381 • **Fax:** 384 971 939

E-mail: calla@calla.cz • **Internet:** <http://www.calla.cz> • Calla je také na [Facebooku](#)

Naše konto: 3202800544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Články do dalšího čísla posílejte do 15. 10. 2022 na edvard.sequens@calla.cz.

Databázi odběratelů spravuje Romana Panská. Chcete-li se přihlásit k pravidelnému odběru **Ďáblíka**, pište na romana.panska@calla.cz. Nechcete-li naopak dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás vymažeme z adresáře.

Všechna starší čísla občasníku **Ďáblík** najdete na webových stránkách Cally.

Líbil se Vám Ďáblík? Pomozte nám s jeho šířením!

Pošlete ho svým přátelům s nabídkou na pravidelný odběr do e-mailové schránky.

Můžete nám také přispět na vydávání.

Použijte číslo účtu 3202800544 / 0600 a variabilní symbol: 111.

Děkujeme!